

ผลงานลดความเสี่ยงต่อผู้ป่วยหรือบุคลากร

1. ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา/นวัตกรรม:

พัฒนารูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน

2. คำสำคัญ: Brachytherapy, Radiation Therapy, Pelvic Radiotherapy, การใส่แร่

3. สรุปผลงานโดยย่อ:

รูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกรานพัฒนามาจากการสัมภาษณ์ผู้ป่วย ญาติ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการถอดบทเรียนจากการดูแลรักษาผู้ป่วย ซึ่งทีมงานได้นำรูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน มาใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งทางนรีเวช รวมทั้ง การนำเทคโนโลยีมาใช้ และเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับทีมพยาบาลโดยตรง ส่งผลให้ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งทางนรีเวชมีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการรักษาได้อย่างต่อเนื่อง ตามแผนการรักษาที่วางไว้ผู้ป่วยมีความปลอดภัยและไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่สามารถป้องกันได้

4. หน่วยงานเจ้าของผลงาน

หน่วยรังสีรักษา กองรังสีกรรม รพพระมงกุฎเกล้า

5. ชื่อ-นามสกุลของสมาชิกในทีม

1. พ.ท.หญิง มันทนา	เกวียนสูงเนิน	หน.พยาบาลแผนกพยาบาลรังสีกรรม (ที่ปรึกษา)
2. พ.ท.จเร	เกียรติศิริชัย	หน.แผนกรังสีรักษา กรส.รพ.ร.6
2. พ.ท.หญิง อัญชลี	เพ็ชรวงษ์	พยาบาล หน.หน่วยรังสีรักษา
3. พ.ต.หญิง เกศสุดา	เนื่องเสวก	พยาบาลช่วยหน.หน่วยรังสีรักษา
4. ร.ต.หญิง จุฑามาศ	ภาคเกษม	นายทหารปฏิบัติการรังสี
5. ร.ท.หญิง สิตานัน	เมฆนิติกุล	นักฟิสิกส์การแพทย์
6. ส.ท.หญิง วรารรณ	ระมั่งทอง	ผู้ช่วยพยาบาล

6. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ:

มะเร็งทางนรีเวชเป็นโรคมะเร็งที่พบบ่อยในผู้หญิงไทยรองจากมะเร็งเต้านมจากข้อมูลสถิติของหน่วยรังสีรักษา กรส.รพ.ร.6 ในปี พ.ศ. 2564 พบ ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก เข้ารับการรักษาเป็นอันดับ 3 ซึ่งการใช้รังสีรักษาในกลุ่มโรคมะเร็งทางนรีเวชแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือการฉายรังสีระยะไกลจากภายนอกและการให้รังสีระยะใกล้หรือการใส่แร่ จากการสัมภาษณ์ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับกระบวนการให้ข้อมูลและคำแนะนำในการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยเพื่อเข้ารับการรักษาทางรังสีรักษาพบว่า ให้ข้อมูลและคำแนะนำในทุกๆระยะของการรักษาแก่ผู้ป่วยและญาติในวันแรกที่เข้ารับการรักษาทางรังสีรักษา และวันจำลองการรักษาด้วยรังสีเพียงครั้งเดียวซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างมาก ผู้ป่วยและญาติจำข้อมูลที่จำเป็นต้องนำไปปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วน ส่งผลให้ผู้ป่วยและญาติไม่สามารถนำไปปฏิบัติตัวตามคำแนะนำได้ถูกต้องในทุกๆระยะของการรักษาผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า 1) การเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการใส่แร่ได้ถูกต้อง และสามารถใส่แร่ได้ตามแผนการรักษาที่วางไว้ คิดเป็น ร้อยละ 78.002) ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองหลังจากการใส่แร่ได้ถูกต้อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนร้อยละ 89.00 และ 3) ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อรูปแบบและสื่อการสอนร้อยละ 85.00 ด้วยเหตุนี้ หน่วยรังสีรักษา ตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมพลังและการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งทางนรีเวช จึงจัดทำโครงการ “พัฒนารูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน” ขึ้น เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติ ได้รับข้อมูลการรักษา

ครอบคลุมทุกระยะของการรักษา ในห้วงเวลาที่เหมาะสมโดยใช้สื่อการสอนที่มีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และดึงดูดความสนใจ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่จะติดต่อสื่อสารกับทีมพยาบาลโดยตรง เพื่อเป็นการติดตามอาการหลังการใส่แร่และค้นหาภาวะแทรกซ้อนได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที่

7. เป้าหมาย/วัตถุประสงค์:

เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกรานให้ได้มาตรฐานเดียวกัน และเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาก่อนการใส่แร่ โดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้ป่วยเตรียมความพร้อมก่อนการใส่แร่ได้ถูกต้อง สามารถใส่แร่ได้ตามแผนการรักษาที่วางไว้ เป้าหมายมากกว่า ร้อยละ 95
2. ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองหลังจากการใส่แร่ได้ถูกต้อง ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน เป้าหมายร้อยละ 100
3. ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อรูปแบบและสื่อการสอน เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 90

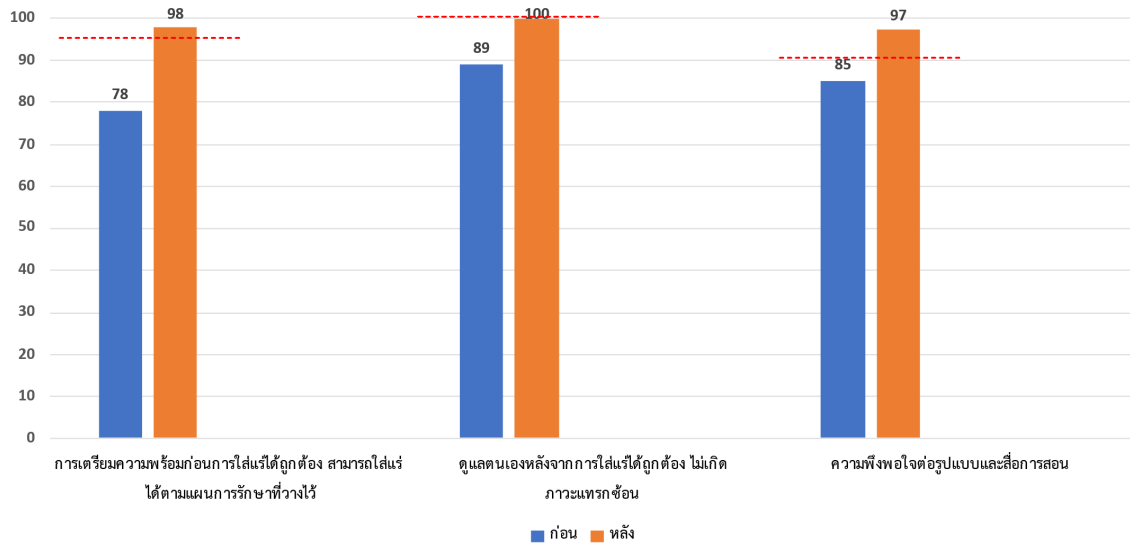
8. กิจกรรมการพัฒนา:

- ประชุมสมาชิกในทีม เพื่อทบทวนกระบวนการให้ข้อมูลและคำแนะนำผู้ป่วยและญาติ วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และรูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน
- ปรับปรุงรูปแบบการสอนเรื่องการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน โดยนำเนื้อหาที่ปรับปรุงแล้วลงใน QR code และรวบรวมลงใน Line OA กำหนดช่วงเวลาในการให้ข้อมูลและคำแนะนำในแต่ละระยะการรักษาครอบคลุมตั้งแต่ผู้ป่วยเข้ารับการปรึกษาทางรังสีรักษา จนกระทั่งนัดติดตามการรักษา
- ประชุมปรึกษาและสื่อสารข้อมูล “รูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน” ที่พัฒนาขึ้นให้กับบุคลากรทีมพยาบาล หน่วยรังสีรักษา
- นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น และประเมินผลการดูแลผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์ไปปรับปรุง
- ระยะเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่ 1 เม.ย. 65 – 30ก.ย. 65

9. การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์:

ผลลัพธ์การดำเนินงานภายหลังการพัฒนารูปแบบการสอนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยรังสีบริเวณช่องท้องและอุ้งเชิงกราน” สรุป ดังกราฟที่ 1

ร้อยละ

กราฟที่ 1 ผลลัพธ์การดำเนินงานก่อนและหลังการดำเนินโครงการ

10. บทเรียนที่ได้รับ:

การรักษาด้วยรังสีจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือที่ดีจากสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งความร่วมมือจากผู้ป่วยและญาติด้วย ซึ่งการเสริมพลังและการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยใช้รูปแบบและสื่อการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ แบ่งการให้คำแนะนำเป็นช่วงเวลาในแต่ละระยะการรักษา ครอบคลุมตั้งแต่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาทางรังสีรักษา จนกระทั่งนัดติดตามการรักษา รวมทั้ง การนำเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็วมาใช้ควบคู่กัน ส่งผลให้ผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกและมะเร็งทางนรีเวชมีความพร้อม เกิดความเข้าใจและมี การเตรียมตัวที่ถูกต้องทำให้สามารถเข้ารับการรักษาได้อย่างต่อเนื่องตามแผนการรักษาที่วางไว้ผู้ป่วยมีความปลอดภัย และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่สามารถป้องกันได้ รวมทั้ง ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อการบริการที่ได้รับ

11. การติดต่อกับทีมงาน:

พ.ต.หญิง เกศสุดา เนืองเสวก

หน่วยรังสีรักษา กองรังสีกรรม รพ.พระมงกุฎเกล้า

315 ถ.ราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทรศัพท์ 082-6636535 E-mail address: bsj_dao@hotmail.com